

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul *Afanas Marin* în numele inculpatei *Ivanschi Natalia*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Ivanschi Natalia xxxxxx, născută la xxxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 11.12.2017 – 24.08.2020;
instanța de apel: 28.12.2020 – 21.09.2021;
instanța de recurs: 06.12.2021 – 14.06.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 septembrie 2020 a fost încetat procesul penal pe cauza de învinuire a lui *Ivanschi Natalia* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut de art. 60, alin. (1), lit. b) Cod penal, liberând-o pe *Ivanschi Natalia* de la răspundere penală.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Ivanschi Natalia, acționând cu vinovăție sub formă de intenție directă, având scopul deținerii și folosirii ulterioare a unui document oficial fals, care acordă anumite drepturi, aproximativ la începutul lunii iulie 2017, s-a adresat la Oficiul Stare Civilă sect. Râșcani, mun. Chișinău cu o cerere privind rectificarea numelui de familie, prezentând certificatul de naștere pe numele *Ivanschi Natalia*, seria xxxxx nr. xxxxx, eliberat la data de xxxxx de către Oficiul stare civilă Cahul. În rezultatul verificării de către angajații Oficiului Stării Civile s-a stabilit că, certificatul de naștere seria xxxxx nr. xxxxx perfectat pe numele *Ivanschi Natalia* nu a fost eliberat de către organele de stare civilă, iar conform registrului de evidentă a documentelor de stare civilă deținut de către Serviciul Stare Civilă, formularul certificatului de naștere seria xxxxx nr. xxxxx la data de xxxxx a fost repartizat pentru uz intern în serviciul Oficiului Stare Civilă sect. Buiucani, mun. Chișinău, iar la data de 16 iulie 2003 a fost eliberat ca duplicat în temeiul actului de naștere nr. xxxxx din data de xxxxx, întocmit de Primăria Durlești, mun. Chișinău altei persoane, pe nume Schimbător Alexandr.

Astfel, acțiunile inculpatei au fost încadrate juridic în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - *"confeccionarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale false, a imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor false, adică deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi"*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Afanas Marin în numele inculpatei, solicitând casarea totală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată.

3.1. În argumentarea apelului declarat avocatul a invocat că;

- probele administrate în cadrul urmăririi penale nu demonstrează direct vinovăția inculpatei, în comiterea infracțiunilor imputate;

- în cadrul urmăririi penale, cât și în instanță de fond, aceste circumstanțe, n-au fost verificate complet, inclusiv n-a fost stabilită careva legătură sau complicitate directă a lui Ivanschi Natalia în săvârșirea faptei încriminate;

- „rechizitoriu” pe cauza dată, este compus, pe niște temeuri superficiale, inclusiv acesta fiind bazat pe niște fapte care sunt lipsite de careva probe concludente;

- vina inculpatei n-a fost dovedită de către acuzatorul de stat, atât la urmărirea penală, cât și în instanță de judecată, de altfel spus n-au fost administrate probe concludente și pertinente care să coroboreze între ele, ce ar demonstra contrariul;

- probele pe care se bazează procurorul și susținute de instanță poartă un caracter formal și nu sunt pertinente în dovedirea vinei inculpatei, dar dimpotrivă demonstrează nevinovăția acesteia, respectiv acțiunile inculpatei pe acest capăt de acuzație nu sunt demonstrate;

- declarațiile inculpatei, în cumul cu celelalte probe administrate pe cauza penală, urmează a fi apreciate pozitiv, adică în defavoarea acuzării, deoarece faptele care nu pot fi dovedite în procesul penal și care se bazează pe presupuneri se tratează în mod obligatoriu în favoarea inculpatei, respectiv nu pot fi puse la baza unei hotărâri de învinuire sau a unei sentințe de condamnare (art. 8, alin. (1)- (3) Codul de procedură penală).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, s-a respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpata Ivanschi Natalia a săvârșit infracțiunea imputată ei.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, iar acțiunile inculpatei Ivanschi Natalia au fost corect calificate de către prima instanță prin prisma art.361 alin. (1) Codul penal.

La fel, a menționat că, analizând probele anexate la materialele cauzei, și anume declarațiile inculpatei Ivanschi Natalia, care a relatat circumstanțele de fapt ale cazului înfăptuit (f. d. 146), precum și declarațiile martorilor Musteata Daniela și Ceban Alexandr (f. d.144,145), cercetate atât în cadrul primei instanțe, cât și în instanță de apel și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, instanța de apel a constatat că acestea demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic afirmațiile avocatului inculpatei precum că, atât declarațiile martorilor, cât și celelalte probe nu demonstrează comiterea infracțiunii de către Ivanschi Natalia, or, în baza declarațiilor inculpatei și a martorului Musteață Daniela dovedesc indubitabil faptul că, certificatul de

naștere seria xxxxx nr. xxxxx, eliberat la xxxxx titularului Ivanschi Natalia, de către Oficiul de Stare Civilă Cahul, a fost prezentat de către inculpată pentru a solicita rectificarea numelui de familie.

Mai mult ca atât, Concluzia Oficiului Stare Civilă Centru mun. Chișinău, privind veridicitatea certificatului de naștere seria xxxxx perfectat pe numele Ivanschi Natalia prin care s-a constatat că certificatul de naștere seria xxxxx nr. xxxxx perfectat pe numele Ivanschi Natalia nu a fost eliberat de către organele de stare civilă.

Instanța de apel a respins argumentele invocate de apărător privind superficialitatea rechizitoriului și că inculpata Ivanschi Natalia nu a comis fapta imputată precum și a faptului că în general nu a cunoscut despre falsificarea certificatului de naștere, or, contrar acestora, prima instanță corect a menționat că, motivul invocat se combate cu principiile Codului civil și ale Codului familiei, ori actele de stare civilă reprezintă înregistrări autentice de stat, prin care se confirmă faptele și evenimentele ce influențează apariția, modificarea sau încetarea drepturilor și obligațiilor persoanelor și se caracterizează statutul de drept al acestora. Astfel, art. 3 și 4 din Legea 100-XV/26.04.2001 privind actele de stare civilă, prevede expres că sunt recunoscute valabile numai actele de stare civilă înregistrate la organele de stare civilă, iar înregistrarea lor se înfăptuiește, în numele statului, de către organele de stare civilă.

Referitor la solicitările invocate de partea apărării, precum că prima instanță urma să achite inculpata de comiterea infracțiunii prevăzute art. 361 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept, care ar impune casarea sentinței adoptate, or afirmațiile părții apărării reprezintă opinia subiectivă a apelantei, iar, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul stabilirii cu certitudine a comiterii infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, luând în considerație că, din probele administrate legal la faza de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și ansamblul probelor scrise ale cauzei indicate supra, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatei în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatei a elementelor infracțiunii de deținere și folosire a documentului oficial fals și anume certificatul de naștere seria xxxxx nr. xxxxx care i-a acordat anumite drepturi.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul *Afanas Marin* în numele inculpatei, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei și a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care inculpata să fie achitată pe motiv că în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel descrise în pct. 3. și 3.1 al prezentei decizii.

Suplimentar a indicat că instanța de fond, a pronunțat o sentință neîntemeiată și contrară legii, motiv pentru care inculpata Ivanschi Natalia urmează a fi achitată de acuzația adusă conform prevederilor art. 361 alin. (1) Cod penal. Însă instanța de apel, nu a luat în considerație toate circumstanțele și motivele expuse de apărător, ceea ce a condus la adoptarea unei decizii neîntemeiate și ilegale și anume instanță de apel superficial s-a expus asupra argumentelor părții apărării, fapt care a determinat aprecierea injustă a probelor și recunoașterea ilegală a inculpatei, vinovata, în comiterea infracțiunii imputate.

Concomitent, a invocat că instanță de apel, nu s-a pronunțata asupra tuturor

motivelor invocate de apărare, respectiv decizia atacată nu cuprinde motivele de drept pe care se întemeiază soluția, or, această motivație este făcută în pripă, fără elucidarea completă și obiectivă a circumstanțelor ce au condus la emiterea acestei decizii.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință *procurorul*, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că instanță de apel a dat răspuns la toate motivele invocate în apel, argumentele invocate au fost obiect de examinare în instanța de apel.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit, conchide că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanță de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanță de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală,

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile și motivele invocate de recurent în susținerea temeiurilor invocate nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

În privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența acestui temei de recurs, dat fiind faptul că, instanță de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apelul recurentului, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel în privința menținerii sentinței primei instanțe, soluție întemeiată pe acțiunile procesuale și cumulul de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fără a fi admisă vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea deciziei instanței de apel, fapt ce determină lipsa unor temeiuri justificative de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

Cât ține de argumentele recurentului referitor la faptul că inculpata urmează a fi achitată, Colegiul penal lărgit, punctează că reprezintă o interpretare subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată, or atât în sentința primei instanțe (f. d. 154 verso -156), cât și în decizia instanței de apel au fost combătute aceste argumente (f. d. 212-216), motivări ce sunt în coroborare cu circumstanțele

constatate în prezenta cauza penală în baza cumulului de probe cercetate de prima instanță și instanța de apel, ce se acceptă de instanța de recurs, și corespunde practicii CtEDO.

Mai mult ca atât, instanța de recurs, apreciază critic argumentul recurentului precum că concluziile instanței de apel nu sunt bazate pe probe, în acest sens, Colegiul penal indică că este un argument declarativ, or instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

De asemenea, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către prima instanță și de către instanța de apel, care în opinia lui nu confirmă vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că aceste probe au fost apreciate de către prima instanță și instanța de apel prin coroborare între ele, astfel fiind demonstrată pe deplin vinovăția inculpatei, iar obiecțiile recurentului reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestuia, or Colegiul penal lărgit nu identifică vreun temei de a interveni prin prisma argumentelor invocate de recurent în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată.

Tot odată, se reține că atât prima instanță, cât și instanța de apel au apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că în speța dedusă judecării, probele administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată indică direct și incontestabil faptul că certificatul de naștere seria xxxxx nr.xxxxx, eliberat la xxxxx titularului Ivanschi Natalia, de către Oficiul de Stare Civilă Cahul, a fost prezentat de către inculpată pentru a solicita rectificarea numelui de familie. Mai mult ca atât, Concluzia Oficiului Stare Civilă Centru mun. Chișinău, privind veridicitatea certificatului de naștere seria xxxxx nr.xxxxx perfectat pe numele Ivanschi Natalia prin care s-a constatat că certificatul de naștere seria xxxxx nr.xxxxx perfectat pe numele Ivanschi Natalia nu a fost eliberat de către organele de stare civilă.

Colegiul penal lărgit reține că instanțele de fond au argumentat detaliat motivele pentru care au fost respinse versiunile apărării, probele administrate confirmând cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatei a elementelor infracțiunii de deținere și folosire a documentului oficial fals și anume certificatul de naștere seria xxxxx nr. xxxxx care i-a acordat anumite drepturi.

Cele consemnate supra, evidențiază că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor cauzei, înlăturând justificat și prin argumente temeinice versiunea părții apărării despre nevinovăția inculpatului.

Din aceste considerente, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeiuri justificative de a interveni în hotărârile judecătorești a instanțelor ierarhic inferioare, ce sunt legale și întemeiate, or asupra aceluiași motive invocate în recurs, s-a expus suficient de argumentat și detaliat instanța de apel în decizia adoptată.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele

contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezenta erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat urmează a fi respins, ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul *Afanas Marin* în numele inculpatei Ivanschi Natalia, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Ivanschi Natalia xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 iulie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena